

Rapport

Datum: 20 januari 2005

Rapportnummer: 2005/013

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat het arrondissementsparket te Amsterdam bij de betekening van een door de rechtbank te Amsterdam in 2001 gewezen vonnis onvoldoende voortvarendheid heeft betracht.

Beoordeling

I. Algemeen

1. De rechtbank te Amsterdam veroordeelde op 30 mei 2001 bij verstek de verdachte X voor zogenoemde flessentrekkerij tot een deels voorwaardelijke gevangenisstraf. De rechtbank wees daarbij een door verzoekster als benadeelde partij ingediende vordering ad *f* 20.851 toe en legde aan de verdachte X tevens de verplichting op om aan de staat een bedrag van *f* 20.851 te betalen ten behoeve van verzoekster. Het arrondissementsparket te Amsterdam bracht bij brief van 14 augustus 2001 verzoekster op de hoogte van de inhoud van het vonnis. Het parket merkte daarbij op dat het vonnis pas ingaat nadat dit op de juiste wijze aan de verdachte is betekend en dat verzoekster er wel rekening mee dient te houden dat in bepaalde gevallen deze betekening enige tijd kan duren. Verzoekster wendde zich bij brieven van 19 december 2001, 10 juni 2002 en 3 september 2002 tot het arrondissementsparket te Amsterdam met het verzoek haar te informeren over de stand van zaken aangaande de betekening van het vonnis. In reactie op deze brieven deelde het parket verzoekster steeds mee dat de betekening nog niet heeft plaatsgevonden en dat dit nog enige tijd kan duren.

2. Verzoekster was van mening dat het arrondissementsparket te Amsterdam onvoldoende voortvarendheid betrachtte bij de betekening van het vonnis en diende daarover bij brief van 31 oktober 2002 een klacht in bij de Nationale ombudsman. De Nationale ombudsman wees verzoekster erop dat de hoofdofficier van justitie eerst in de gelegenheid moest worden gesteld op de klacht te reageren en stuurde daartoe de brief van verzoekster op 20 november 2002 door. Het arrondissementsparket te Amsterdam deelde bij brief van 2 december 2002 in reactie op de klacht mee dat de veroordeelde pas sinds 30 augustus 2002 op een nieuw adres bereikbaar is en dat inmiddels wordt geprobeerd het vonnis opnieuw aan de veroordeelde te betekenen. Verzoekster wendde zich bij brief van 11 maart 2003 opnieuw tot het arrondissementsparket te Amsterdam met het verzoek haar te informeren over de stand van zaken aangaande de betekening van het vonnis. In reactie op deze brief deelde het parket verzoekster wederom mee dat de betekening nog niet heeft plaatsgevonden en dat dit nog enige tijd kan duren. Verzoekster was niet tevreden met die reactie en wendde zich bij brief van 11 april 2003 tot de Nationale ombudsman met het verzoek een onderzoek in te stellen naar de handelwijze van het arrondissementsparket te Amsterdam.

II. Ten aanzien van de betekening

1. Verzoekster klaagt erover dat het arrondissementsparket te Amsterdam bij de betekening van het door de rechtbank te Amsterdam in 2001 gewezen vonnis onvoldoende voortvarendheid heeft betracht.

2. De minister van Justitie deelde in reactie op de klacht mee dat op 5 juli 2001 voor de eerste keer was geprobeerd de mededeling van het vonnis aan de veroordeelde te betekenen. Dit was mislukt, omdat de veroordeelde blijkens het bevolkingsregister op 2 oktober 2000 met onbekende bestemming was vertrokken. Het vonnis was daarom op 10 augustus 2001 verzonden naar het Bureau Signaleren van het parket. Het Bureau Signaleren zorgt ervoor dat de veroordeelde in de diverse systemen wordt gesignaleerd, zodat de mededeling van het vonnis alsnog aan hem kan worden betekend op het moment waarop hij bijvoorbeeld op de luchthaven Schiphol of elders in het land wordt gecontroleerd. Op 30 november 2002 bleek uit een van die signaleringssystemen dat van de veroordeelde een adres bekend was. Op 6 december 2002 was geprobeerd de mededeling van het vonnis op dat adres te betekenen, echter zonder het beoogde resultaat. De akte van uitreiking was retour gekomen. Op 4 februari 2003 was opnieuw gepoogd het vonnis te betekenen. Ook deze poging had om dezelfde reden niet het gewenste resultaat gehad. Hierna was het vonnis weer naar het Bureau Signaleren gezonden. Op 6 april 2004 was de veroordeelde door de politie geverbaliseerd vanwege een verkeersovertreding. Nadat was geconstateerd dat de veroordeelde gesignaleerd stond, had de politie de mededeling van het vonnis in persoon aan de veroordeelde betekend.

3. De minister van Justitie acht de klacht niet gegrond. Hij deelde mee dat niet was gebleken dat het Openbaar Ministerie onvoldoende voortvarend heeft gepoogd de mededeling van het vonnis aan de veroordeelde te betekenen. Dat de veroordeelde met onbekende bestemming is vertrokken zonder opgave te doen aan het Openbaar Ministerie van zijn verhuizingen en zonder de in het maatschappelijk verkeer gebruikelijke voorzieningen te treffen om te bereiken dat hij kennis krijgt van voor hem bestemde stukken die zijn achtergelaten dan wel verzonden aan het adres waar hij (eerder) woonachtig was of stond ingeschreven en dat de veroordeelde nalaat zich op de hoogte te stellen van de inhoud van dergelijke berichten, tengevolge waarvan de inspanningen van het Openbaar Ministerie om de uitspraak te zijner kennis te brengen zonder resultaat blijven, kon naar de mening van de minister van Justitie het arrondissementsparket te Amsterdam niet worden tegengeworpen. Voorts deelde de minister van Justitie mee dat op de signaleringslijst van het arrondissementsparket te Amsterdam meer dan 2100 zaken staan. Hij merkte daarbij op dat het ondoenlijk is in al deze gevallen na een aantal vergeefse pogingen te blijven proberen de mededeling van een vonnis te betekenen op het bekende adres van een veroordeelde.

4. Naar aanleiding van die opmerking vroeg de Nationale ombudsman de minister van Justitie aan te geven hoe het staken van de betekening zonder dat hoeft te zijn gebleken dat de veroordeelde niet meer woont of verblijft op het door hem opgegeven adres, zich verhoudt met de in artikel 366 en 366a van het Wetboek van strafvordering opgedragen taak in het algemeen en het in artikel 6 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden neergelegde recht op behandeling van een rechtszaak binnen een redelijke termijn. De Nationale ombudsman wees de minister van Justitie daarbij op een arrest van de Hoge Raad van 20 januari 2001 (zie Achtergrond, onder 1.).

5. De minister van Justitie deelde in reactie daarop mee dat de hoofdofficier van justitie te kennen heeft gegeven dat er gelet op bovengenoemde jurisprudentie te lang gewacht is met het opnieuw doen van een poging het vonnis te betekenen. De minister van Justitie merkte daarbij op dat de Hoge Raad er in genoemd arrest van uitgaat dat indien er een adres van de veroordeelde bekend is, minimaal eenmaal per jaar een poging moet worden gedaan het vonnis te betekenen. Voorts deelde de minister van Justitie mee dat in opdracht van het College van procureurs-generaal de projectgroep "Versterking rol van het OM bij executie" zich inmiddels heeft gebogen over de problematiek van de betekening van vonnissen. De minister van Justitie merkte daarbij op dat in het licht van de jurisprudentie van de Hoge Raad de projectgroep tot een voorstel voor een procedurebeschrijving zal moeten komen dat voldoende recht doet aan alle betrokken belangen, in de praktijk eenvoudig uitvoerbaar is en tevens rekening houdt met de schaarse capaciteit bij het Openbaar Ministerie en de (parket)politie.

6.1. Het vereiste van voortvarendheid houdt in dat bestuursorganen slagvaardig en met voldoende snelheid dienen op te treden. In samenhang met het in artikel 6 van het Europees verdrag voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (zie Achtergrond, onder 2.) neergelegde recht op behandeling van een rechtszaak binnen een redelijke termijn, impliceert dit vereiste dat een bestuursorgaan dat tot taak heeft een bijdrage te leveren in de behandeling van een rechtszaak, met voortvarendheid te werk moet gaan. Organisatorische problemen kunnen wel een verklaring, maar geen excuus vormen voor het niet voortvarend leveren van die bijdrage.

6.2. In deze zaak deed zich een van de situaties voor waarin de officier van justitie ingevolge de artikelen 366 en 366a van het Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 3. en 4.) een mededeling van het vonnis aan de veroordeelde in persoon moet betekenen. Zolang die betekening niet heeft plaatsgevonden kan het vonnis niet onherroepelijk worden, de opgelegde straf en eventuele maatregel dus ook niet ten uitvoer worden gelegd en kan de aan de benadeelde partij toegewezen vordering niet worden geïnd. Het vereiste van voortvarendheid brengt mee dat de officier van justitie met een zekere regelmaat moet proberen de mededeling van het vonnis op het van de veroordeelde bekende adres te betekenen. De poging om de mededeling op dat adres te betekenen kan alleen worden gestaakt als uit feiten of omstandigheden redelijkerwijs kan

worden opgemaakt dat de veroordeelde daar niet meer woonachtig is.

7.1. Uit het vorenstaande blijkt dat de officier van justitie kort na de uitspraak van de rechtbank te Amsterdam tevergeefs heeft geprobeerd de mededeling van het vonnis te betekenen aan het op dat moment van de veroordeelde bekende adres. Bij controle van het bevolkingsregister heeft de officier van justitie geconstateerd dat de veroordeelde zich had laten uitschrijven van dat adres en met onbekende bestemming was vertrokken. Uit dat gegeven heeft de officier van justitie redelijkerwijs kunnen opmaken dat de veroordeelde niet meer woonachtig was op dat van hem bekende adres. Dat de officier van justitie geen nieuwe poging meer heeft ondernomen om de mededeling van het vonnis aan dat adres te betekenen, is dan ook niet onjuist.

7.2. Omdat er geen nieuw adres van de veroordeelde bekend was, heeft de officier van justitie de veroordeelde doen registreren in de diverse signaleringssystemen ten einde met de hulp van controle- en opsporingsambtenaren de mededeling aan de veroordeelde te doen betekenen dan wel diens nieuwe adres te achterhalen. Uiteindelijk heeft een van die systemen gesignaleerd dat de veroordeelde zich op een nieuw adres had laten inschrijven. Dat er tussen de registratie en die signalering meer dan een jaar is verstreken, is gelegen in het handelen van de veroordeelde en kan de officier van justitie dan ook niet worden verweten. In de maanden na de uit het signaleringssysteem verkregen informatie, heeft de officier van justitie tweemaal tevergeefs geprobeerd de mededeling van het vonnis te betekenen aan dat nieuwe van de veroordeelde bekende adres. Daarmee heeft de officier van justitie aanvankelijk de vereiste voortvarendheid in acht genomen.

7.3. Uit het vorenstaande blijkt echter ook dat de officier van justitie na die twee vergeefse pogingen de actieve betekening aan dat nieuwe adres heeft gestaakt. Uit de akte van uitreiking die van beide pogingen zijn opgemaakt blijkt dat de pogingen niet zijn geslaagd omdat niemand ter plaatse werd aangetroffen. Uit dat enkele gegeven heeft de officier van justitie redelijkerwijs niet kunnen opmaken dat de veroordeelde niet meer woonachtig was op dat van hem bekende adres. Dat de officier van justitie geen nieuwe poging meer heeft ondernomen om de mededeling van het vonnis aan dat nieuwe adres te betekenen, is dan ook niet juist.

8. Nu de mededeling van het vonnis uiteindelijk eerst meer dan een jaar na de laatste betekeningspoging via de registratie in de signaleringssystemen met hulp van opsporingsambtenaren aan de veroordeelde is betekend, moet worden geconcludeerd dat de officier van justitie heeft gehandeld in strijd met de vereiste van voortvarendheid.

De onderzochte gedraging is in zoverre dan ook niet behoorlijk.

9. De Nationale ombudsman heeft in dit kader dan ook met instemming kennis genomen van de mededeling van de minister van Justitie dat in opdracht van het College van procureurs-generaal de projectgroep "Versterking rol van het OM bij executie" zich

inmiddels heeft gebogen over de problematiek van de betekening van vonnissen en tot een voorstel voor een procedurebeschrijving zal komen dat voldoende recht doet aan alle betrokken belangen, in de praktijk eenvoudig uitvoerbaar is en rekening houdt met de capaciteit bij het Openbaar Ministerie en de (parket)politie.

10. In dit kader vraagt de Nationale ombudsman de aandacht voor het volgende. Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is. Bij de tenuitvoerlegging van strafvonnissen en -arresten is, in gevallen waarin een schadevergoedingsmaatregel is opgelegd en/of een civiele vordering is toegewezen, een van die belangen het belang van het slachtoffer bij snelle afhandeling van de zaak. Alvorens de uitspraak uitvoerbaar wordt, is soms betekening van een kennisgeving van die uitspraak aan de veroordeelde noodzakelijk. De benadeelde heeft dus een groot belang bij (spoedige) betekening, maar is daarvoor volledig afhankelijk van de inspanningen van het Openbaar Ministerie en andere betrokken functionarissen.

11. Gelet op die afhankelijke positie en het bijzondere belang van de benadeelde partij, komt het de Nationale ombudsman niet redelijk voor wanneer in dergelijke zaken slechts eenmaal per jaar een poging wordt gedaan de mededeling van het vonnis aan het van de veroordeelde bekende adres te betekenen.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het arrondissementsparket te Amsterdam is gegrond wegens schending van het vereiste van voortvarendheid.

Onderzoek

Op 14 april 2003 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van R. bv te Amsterdam, ingediend door de heer I. te Amsterdam, met een klacht over een gedraging van het arrondissementsparket te Amsterdam. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Justitie, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Justitie verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tijdens het onderzoek kregen de minister en verzoekster de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Tevens werd de minister meermalen een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De minister van Justitie berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

De reactie van verzoekster gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. feiten

1. Het arrondissementsparket te Amsterdam stuurde op 14 augustus 2001 een brief aan verzoekster. In die brief deelde het parket mee dat de rechtbank te Amsterdam verdachte X voor - kort gezegd - flessentrekkerij heeft veroordeeld tot een deels voorwaardelijke gevangenisstraf en hem daarbij de verplichting heeft opgelegd tot betaling aan de staat van een bedrag van f 20.851 ten behoeve van verzoekster. Verder deelde het parket in die brief onder meer mee:

"De veroordeelde is nog niet op de hoogte van de inhoud van het vonnis. Het vonnis gaat in nadat op de juiste wijze een gerechtelijk schrijven aangaande de veroordeling de verdachte heeft bereikt (zogenaamde betekening). U dient er wel rekening mee te houden, dat in bepaalde gevallen deze betekening enige tijd kan duren.

Van het onherroepelijk worden (en dus ingaan) van het vonnis c.q. van een eventueel ingesteld hoger beroep, stel ik u te zijner tijd in kennis."

2. De heer I. stuurde op 19 december 2001 namens verzoekster een brief aan de officier van justitie te Amsterdam. In die brief verzocht de heer I. hem mee te delen hoe het staat met de veroordeling van de verdachte tot het betalen van een schadevergoeding aan de staat ten behoeve van verzoekster.

3. Het arrondissementsparket te Amsterdam reageerde bij brief van 27 december 2001 op dat verzoek van de heer I. In die brief schreef het parket onder meer:

"Betreffende parketnummer (...) hebben wij u op d.d. 14 augustus 2001 het vonnis verstuurd met de mededeling dat de veroordeelde nog niet op de hoogte van het vonnis is. Het vonnis gaat in nadat op de juiste wijze een gerechtelijk schrijven aangaand de veroordeling de verdachte heeft bereikt (zogenaamde betekening). In bepaalde gevallen kan dit enige tijd duren.

Indien het vonnis onherroepelijk wordt of er hoger beroep wordt ingesteld wordt u hier direct van op de hoogte gesteld. Dit is tot op heden nog niet gebeurd.

Het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB) kan de schadevergoeding die u is toegewezen (...) pas innen indien het vonnis onherroepelijk is en dat is voor beide veroordeelden nog niet het geval."

4. De heer I. stuurde op 10 juni 2002 namens verzoekster een brief aan het arrondissementsparket te Amsterdam. In die brief vroeg de heer I. of betekening thans heeft plaatsgevonden. Hij merkte daarbij op dat de geleden schade ad f 20.851 nog steeds niet verhaald kan worden.

5. Het arrondissementsparket te Amsterdam reageerde bij brief van 22 juli 2002 op die vraag van de heer I. In die brief schreef het parket onder meer:

"Betreffende parketnummer (...) de zaak waarin betekening moet plaatsvinden. Dat is op heden nog niet gebeurd, dit kan enige tijd duren. Wanneer de betekening heeft plaats gevonden, dat houdt in dat het vonnis onherroepelijk wordt. Mits er geen hoger beroep wordt ingesteld krijgt u bericht hierover."

6. De heer I. schreef op 3 september 2002 namens R. bv weer een brief naar het arrondissementsparket te Amsterdam. In die brief vroeg de heer I. nogmaals hoe de zaak ervoor staat.

7. Het arrondissementsparket te Amsterdam reageerde bij brief van 10 oktober 2002 op die vraag van de heer I. In die brief schreef het parket onder meer:

"Betreffende parketnummer (...) de zaak waarin betekening moet plaatsvinden. Dat is op heden nog niet gebeurd, dit kan enige tijd duren. Wanneer de betekening heeft plaats gevonden, dat houdt in dat het vonnis onherroepelijk wordt. Mits er geen hoger beroep wordt ingesteld krijgt u bericht hierover."

8. De heer I. stuurde op 31 oktober 2002 namens verzoekster een brief naar de Nationale ombudsman. In die brief schreef de heer I. onder meer:

"Over de lange duur van deze (zaak; N.o.) beklagen wij ons. (...) In mei 2001 is er (...) een zitting, gevolgd door een veroordeling in augustus 2001 en dit vonnis wordt om onduidelijke redenen niet betekend. Zolang er niet betekend is, kan het CJIB geen actie ondernemen.

Is veroordeelde verdwenen naar het buitenland? Is dit dan geen nalatigheid van het OM? Als het CJIB er niet in slaagt het schadebedrag te innen, worden de slachtoffers dan niet schadeloos gesteld?

(...)

Hoe moeten wij nu verder om de ons toegewezen schadevergoeding te kunnen innen? Zelf kunnen wij niets doen, wij zijn afhankelijk van het OM. Als gedupeerde voelen wij ons compleet machteloos en wij voelen ons thans niet alleen slachtoffer van oplichting door de veroordeelde, maar tevens slachtoffer van het niet optreden van het OM. Het geheel stemt ons droevig."

9. De Nationale ombudsman deelde bij brief van 20 november 2002 aan de heer I. mee dat de klacht eerst nog als zodanig moet worden voorgelegd aan de hoofdofficier van justitie. Op verzoek van de heer I. stuurde de Nationale ombudsman de brief van 31 oktober 2002 door naar de hoofdofficier van justitie te Amsterdam.

10. Het arrondissementsparket te Amsterdam reageerde bij brief van 2 december 2002 op de door de Nationale ombudsman doorgestuurde brief van de heer I. In die brief schreef het parket onder meer:

"De reden dat het vonnis met bovenstaand parketnummer nog niet betekend is aan de veroordeelde, is dat de veroordeelde pas sinds 30 augustus 2002 op een nieuw adres bereikbaar is. De zaak heeft in het opsporingsregister gestaan, waardoor dit nieuwe adres achterhaald is.

Inmiddels proberen wij dit vonnis opnieuw aan veroordeelde te betekenen. Na betekening heeft hij alsnog de tijd om binnen veertien dagen hoger beroep aan te tekenen.

Resumerend, indien het lukt om op het nieuwe adres het vonnis te betekenen aan de veroordeelde en indien veroordeelde geen hoger beroep instelt, wordt de zaak op de vijftiende dag na betekening onherroepelijk."

11. De heer I. wendde zich bij brief van 11 maart 2003 namens verzoekster opnieuw tot het arrondissementsparket te Amsterdam met de vraag hoe de voortgang is in de zaak.

12. Het arrondissementsparket te Amsterdam reageerde bij brief van 28 maart 2003 op die vraag van de heer I. In die brief schreef het parket onder meer:

"De betekening heeft nog niet plaats gevonden. Dit kan nog enige tijd duren. Zodra betekening heeft plaats gevonden krijgt u hiervan schriftelijk bericht."

B. Standpunt verzoekster

Het standpunt van verzoek staat samengevat weergegeven onder Klacht.

C. Standpunt minister van Justitie

De minister van Justitie deelde bij brief van 22 september 2003 in reactie op de klacht aan de Nationale ombudsman onder andere mee:

"...De arrondissementsrechtbank Amsterdam heeft op 30 mei 2001 vonnis gewezen in de zaak waarbij R. bv als benadeelde partij betrokken is geweest. Aangezien de dagvaarding niet in persoon was betekend en de verdachte niet ter zitting is verschenen, dient de 'mededeling van het vonnis' gelet op de artikelen 366 en 366a van het Wetboek van Strafvordering aan de veroordeelde in persoon te worden betekend.

Op 5 juli 2001 is voor de eerste keer geprobeerd de mededeling van het vonnis aan de veroordeelde te betekenen. Dit is mislukt, omdat de veroordeelde blijkens het bevolkingsregister op 2 oktober 2000 met onbekende bestemming was vertrokken. Het vonnis is daarom op 10 augustus 2001 verzonden naar het Bureau Signaleringen van het parket. Het Bureau Signaleringen zorgt ervoor dat de veroordeelde in de diverse systemen wordt gesignaleerd, zodat het vonnis alsnog aan de veroordeelde kan worden betekend op het moment waarop hij bijvoorbeeld op de luchthaven Schiphol of elders in het land wordt gecontroleerd.

Toen bleek dat van de veroordeelde met ingang van 29 augustus 2002 een adres bekend was, is de mededeling van het vonnis op 23 oktober 2002 naar team 3 van het Amsterdamse parket gestuurd ten einde het vonnis alsnog te kunnen betekenen. Op 29 oktober 2002 is geprobeerd het vonnis te laten betekenen, echter zonder het beoogde resultaat. De akte van uitreiking is retour gekomen. De afdeling executie van team 3 van het Amsterdamse parket heeft vervolgens op 30 januari 2003 opnieuw gepoogd het vonnis te laten betekenen. Ook deze poging heeft om dezelfde reden niet het gewenste resultaat gehad. Hierna is het vonnis weer naar het Bureau Signaleringen gezonden.

Ik acht de door verzoekster bij u ingediende klacht ongegrond, hoe spijtig het ook is dat de mededeling van het vonnis nog immer niet is betekend aan de veroordeelde. Niet gebleken is dat het Openbaar Ministerie onvoldoende voortvarend heeft gepoogd de mededeling van het vonnis aan de veroordeelde te betekenen. Dat de veroordeelde met onbekende bestemming is vertrokken zonder opgave te doen aan het Openbaar Ministerie van zijn verhuizingen en/of zonder de in het maatschappelijk verkeer gebruikelijke voorzieningen te treffen om te bereiken dat hij kennis krijgt van voor hem bestemde stukken die zijn achtergelaten dan wel verzonden aan het adres waar hij (eerder) woonachtig was of stond ingeschreven en/of dat de veroordeelde nalaat zich op de hoogte te stellen van de inhoud van dergelijke berichten, tengevolge waarvan de inspanningen van het Openbaar Ministerie om de uitspraak te zijner kennis te brengen zonder resultaat blijven, kan het parket te Amsterdam niet worden tegengeworpen..."

D. Reactie verzoekster

De heer I. reageerde namens verzoekster bij brief van 13 oktober 2003 op het standpunt van de minister van Justitie. In die brief schreef verzoeker onder meer:

"Nu wordt gesteld dat verdachte sedert 2 oktober 2000 met onbekende bestemming is vertrokken. Op 17 november 2000 zat (...) verdachte in voorarrest en wordt dan vervolgens gedurende het beraad van de strafkamer weer vrij gelaten. Men wist dan toch dat hij op dat moment geen vast adres had en zou verdwijnen als hij zou vrij komen.

Hij wordt inderdaad veroordeeld en is inderdaad verdwenen en men kan hem weer niet vinden, tot heden aan toe, zoals vele malen daarvoor. Ik vind dit opnieuw een ernstige tekortkoming van het OM en/of de rechtbank.

(...)

Sedert 29 augustus 2002 is er een adres van veroordeelde bekend en nu, oktober 2003 is het vonnis nog steeds niet betekend. Er zijn sedert 29 augustus 2002 en heden twee pogingen gedaan het vonnis te betekenen. Sedert 30 januari 2003 ligt het vonnis weer bij het Bureau Signalerings. Tussen 30 januari 2003 en heden is er blijkbaar geen enkele actie geweest. De minister vindt dat het OM niet onvoldoende voortvarend heeft gehandeld. Ik vind dat het OM gewoon laks heeft gehandeld."

E. Reactie minister van Justitie

1. In reactie op een aantal door de Nationale ombudsman gestelde vragen deelde de minister van Justitie bij brief van 7 januari 2004 onder meer mee:

"Het (verstek)vonnis waarbij de verdachte is veroordeeld dateert van 30 mei 2001. Vervolgens is door tussenkomst van TPG Post geprobeerd de mededeling uitspraak te betekenen op 12 juli 2001. TPG Post probeert een gerechtelijk stuk aan de geadresseerde zelf uit te reiken of aan iemand anders die zich bereid verklaart het stuk in ontvangst te nemen uit te reiken. Als niemand op het adres aanwezig is die bereid is het stuk in ontvangst te nemen, dan wordt door TPG Post op het adres een bericht van aankomst achtergelaten, waarin is vermeld dat de geadresseerde binnen een bepaalde termijn het stuk kan afhalen op het postkantoor. In het geval niemand zich meldt om het stuk op te halen stuurt TPG Post de papieren terug aan de afzender.

Op 19 juli 2001 is het vonnis door TPG Post retour gezonden aan het parket Amsterdam. In augustus 2001 is de gemeentelijke basisadministratie (GBA) geraadpleegd, waaruit bleek dat de veroordeelde vanaf 2 oktober 2000 zonder bekende woon- of verblijfplaats was. Op 17 augustus 2001 is door de parketpolitie nog tot tweemaal toe (wederom) tevergeefs geprobeerd de 'mededeling uitspraak' te betekenen aan een 'oud' adres van de veroordeelde.

De veroordeelde is vervolgens door het Bureau Signalerings van het parket Amsterdam opgenomen in het BETIP (betekening in persoon-systeem) en het OPS (opsporingsregister). Elke vier maanden wordt uit dit systeem een signaleringslijst verkregen en daarop wordt vermeld of er in de (onbekende) status van personen op die

lijst een wijziging is opgetreden, zoals bijvoorbeeld een adreswijziging. Op 6 december 2002 kwam op deze manier aan het licht dat de veroordeelde zich had ingeschreven op een ander adres in Amsterdam. Op 20 januari 2003 is de GBA geraadpleegd en TPG Post heeft op 4 februari 2003 tevergeefs getracht het vonnis te betekenen.

(...)

Het BETIP-systeem is verbonden aan de opsporingssystemen van de Huizen van Bewaring, Schiphol, de Landelijke vonnissen administratie, de politie, het Centraal Justitieel Incasso Bureau en de Gemeentelijke Bevolkingsadministraties. De veroordeelde is daarin nog immer vermeld en blijft erin vermeld totdat het vonnis is betekend.

(...)

Op 6 december 2002 kwam aan het licht dat de veroordeelde zich op een ander adres in Amsterdam had ingeschreven. (...) Abusievelijk is in mijn vorige brief vermeld dat op (29 oktober 2002 en 30 januari 2003; N.o.) is geprobeerd om het gerechtelijk stuk (mededeling uitspraak) uit te reiken. De pogingen om de mededeling uitspraak te betekenen hebben echter plaatsgevonden op 29 november 2002 en 4 februari 2003. TPG Post heeft daarbij gehandeld zoals door mij is beschreven (...). Van beide retour gekomen akten van uitreiking treft u een afschrift als bijlage aan.

(...)

Zoals hiervoor is beschreven volgt er eens in de vier maanden een uitdraai van de signaleringslijst. Deze lijst wordt telkens nagekeken en zodra uit de lijst blijkt dat er in onderhavige zaak een voor de betekening relevante wijziging is opgetreden zoals een adreswijziging kan en zal er actie worden ondernomen door het parket Amsterdam.

Naar aanleiding van uw vragen is daarnaast in week 50 van 2003 nog een keer via de GBA gecontroleerd of er in de situatie van de veroordeelde een wijziging is opgetreden. Dat bleek niet het geval, zodat een hernieuwde poging om het vonnis te betekenen niet mogelijk was."

2. De minister van Justitie overlegde bij de brief van 7 januari 2004 een door de postbode opgemaakte en ondertekende akte van uitreiking. Die akte is geadresseerd aan X, wonende te Y (...) Amsterdam en houdt onder meer in:

"heden, vrijdag 6 december 2002, te 11.57 uur,

te (*straat, huisnr. en plaatsnaam*): Y (...) Amsterdam

A ■ uitgereikt aan de geadresseerde in persoon.

B ■ uitgereikt aan de schriftelijk gemachtigde

C X niet kunnen uitreiken, omdat op het door mij ingevulde adres niemand werd aangetroffen aan wie de brief rechtsgeldig in persoon kon worden betekend. Ik heb ter plaatse een bericht van aankomst achtergelaten, waarin is vermeld dat de geadresseerde de brief binnen een in dat bericht gestelde termijn kan afhalen op het daarin genoemde postkantoor of politiebureau.

D ■ volgens mededeling van degene die zich op het door mij ingevulde adres bevond, de geadresseerde daar niet woont noch verblijft;

■ degenen die zich op het door mij ingevulde adres bevond de brief niet in ontvangst wilde nemen.

■ de in de adressering aangegeven woning niet bestaat."

3. De minister van Justitie overlegde bij de brief van 7 januari 2004 een door de postbode opgemaakte en ondertekende akte van uitreiking. Die akte is geadresseerd aan X, wonende te Y (...) Amsterdam en houdt onder meer in:

"heden, 4 februari 2003, te 11.40 uur,

te (*straat, huisnr. en plaatsnaam*): Y (...) Amsterdam

A ■ uitgereikt aan de geadresseerde in persoon.

B ■ omdat de gedresseerde niet werd aangetroffen op het door mij ingevulde adres

C X niet kunnen uitreiken, omdat op het door mij ingevulde adres niemand werd aangetroffen. Ik heb ter plaatse een bericht van aankomst achtergelaten, waarin is vermeld dat de brief binnen een in dat bericht gestelde termijn kan worden afgehaald op het daarin genoemde (post)kantoor of politiebureau.

D ■ niet uitgereikt, omdat:

■ volgens mededeling van degene die zich op het door mij ingevulde adres bevond, de gedresseerde daar niet woont noch verblijft.

■ degenen die zich op het door mij ingevulde adres bevond de brief niet in ontvangst wilde nemen.

■ de in de adressering aangegeven woning niet bestaat."

F. Nadere reactie verzoekster

Namens verzoekster reageerde de heer I. bij brief van 23 januari 2004 op hetgeen de minister van Justitie naar voren heeft gebracht. In die brief schreef de heer I. onder meer:

"De hoofdofficier van justitie acht de doorlooptijd van deze zaak niet verontrustend lang. En hij beweert dat ik regelmatig op de hoogte ben gehouden over de stand van zaken en voegt daartoe ten bewijze drie kopieën toe van stukken.

Het schrijven van 10 oktober 2002 kwam na mijn vraag van 3 september 2002. Het schrijven van 2 december 2002 kwam nadat ik een klacht had ingediend bij de Nationale Ombudsman. Het schrijven van 28 maart 2003 kwam na mijn vraag van 11 maart 2003.

(...) De hoofdofficier van justitie stelt hier zeer ten onrechte dat ik regelmatig op de hoogte ben gesteld van de vorderingen. Dikwijls pas na herhaald vragen mijnerzijds.

(...)

Als ik thans de feitelijke beantwoording lees van de minister van de diverse door de Ombudsman gestelde vragen, valt het volgende mij op.

'...Op 6 december 2002 kwam aan het licht dat de veroordeelde zich met ingang van 29 augustus 2002 op een ander adres in Amsterdam had ingeschreven.'...

In de vorige brief van de minister werd gemeld dat op 29 oktober 2002 en 30 januari 2003 is gepoogd de mededeling uitspraak te betekenen. Nu wordt gesteld dat deze data niet juist zijn. Het moet zijn 29 november 2002 en 4 februari 2003. Als eerst op 6 december 2002 bekend werd dat veroordeelde een adres had in Amsterdam, hoe kan men dan op 29 november 2002 een poging doen het vonnis te betekenen? En op de kopie van TPG Post staat als datum van aanbidding 6 december 2002.

Stond in het vorige antwoord van de minister dat de afdeling executie van team 3 op 30 januari 2003 had gepoogd het vonnis te betekenen, nu is het TPG Post dat op 4 februari 2003 heeft gepoogd het vonnis te betekenen. Kunt u het nog volgen? Ik niet. Hoe is het nu echt gegaan? Of is de datum van 6 december 2002 nu weer niet correct?

Als ik het goed begrijp dan staat (want nergens lees ik dat veroordeelde op dat GBA adres is uitgeschreven), in ieder geval stond de veroordeelde ingeschreven op een adres in Amsterdam, maar het is niet gelukt het vonnis aan hem in persoon uit te reiken.

Dat valt te begrijpen.

Hij doet niet open als er aangebeld wordt en de postbode laat een kennisgeving achter dat hij een gerechtelijk stuk kan ophalen bij het postkantoor. Dat doet hij natuurlijk niet want hij weet al waar het over gaat."

G. Nadere reactie minister van Justitie

1. In reactie op een aantal nader door de Nationale ombudsman gestelde vragen deelde de minister van Justitie bij brief van 31 maart 2004 onder meer mee:

"U heeft mij in de eerste plaats gevraagd aandacht te besteden aan onduidelijkheid over de datum waarop het nieuwe adres van de veroordeelde bekend is geworden en de data waarop is geprobeerd het vonnis op dit nieuwe adres te betekenen. In verband daarmee heeft u gewezen op de discrepantie tussen de in mijn brief van 7 januari 2004 genoemde data en de data die zijn vermeld op de bij die brief gevoegde akten van uitreiking.

Voor het feit dat mijn brief van 7 januari 2004 een omissie bevat ten aanzien van de data van de akten van uitreiking bied ik u mijn excuses aan. Zoals u terecht heeft opgemerkt is op 6 december 2002 en niet op 29 november 2002 geprobeerd het vonnis in persoon te betekenen. Uit de bij de onderhavige brief gevoegde uitdraai van COMPAS, het administratieve registratiesysteem van het Openbaar Ministerie, kan worden afgeleid dat op 30 november 2002 is gebleken van een wijziging in het Verwijs Index Personen (VIP) systeem; het betrof in dit geval een adreswijziging. Kort daarop is tot tweemaal toe geprobeerd het vonnis op dit nieuw bekende adres van de veroordeelde te betekenen.

In de tweede plaats heeft u mij gevraagd mede te delen waarom het arrondissementsparket Amsterdam de pogingen om het vonnis te betekenen na 4 februari 2003 heeft gestaakt en pas weer actie zal ondernemen als uit de signaleringslijst blijkt dat een voor de betekening relevante wijziging is opgetreden. In verband met deze vraag heeft u gewezen op het feit dat uit de akten van uitreiking niet blijkt dat de veroordeelde niet meer woont of verblijft op dat adres.

Ter voorkoming van misverstanden memoreer ik dat ik u in mijn eerste brief van 22 september 2003 heb bericht dat de "mededeling van het vonnis" in dit geval op grond van de artikelen 366 en 366a van het Wetboek van Strafvordering in persoon dient te worden betekend aangezien de dagvaarding niet in persoon was betekend en de verdachte niet ter zitting was verschenen. Dit om zeker te stellen dat de verdachte ook in deze gevallen op de hoogte raakt van het vonnis en in de gelegenheid wordt gesteld een rechtsmiddel aan te wenden.

(...)

Terecht merkt u op dat uit de akten van uitreiking niet blijkt dat de veroordeelde niet meer woont of verblijft op dat adres. Er is een aantal keer tevergeefs gepoogd het vonnis op dit adres te betekenen. Nadien zijn geen pogingen meer ondernomen. In dat verband verwijs ik naar mijn vorige brief waarin ik heb aangegeven dat er op de signaleringslijst van het arrondissementsparket Amsterdam meer dan 2100 zaken staan. Het is ondoenlijk in al deze gevallen na een aantal vergeefse pogingen te blijven proberen een vonnis te betekenen op het bekende adres van een veroordeelde."

2. De minister van Justitie overlegde bij de brief van 31 maart 2004 een uitdraai van het administratieve registratiesysteem van het Openbaar Ministerie. Die uitdraai houdt onder meer in:

"parketnummer : (...)

Naam : X

Omschrijving : VIP wijziging

(...)

Aanmaak : 30 nov 2002"

H. Nadere reactie verzoekster

Namens verzoekster reageerde de heer I. bij brief van 6 mei 2004 op hetgeen de minister van Justitie naar voren heeft gebracht. In die brief schreef de heer I. onder meer:

"De reactie van de minister van Justitie is voor mij onbegrijpelijk. De rechtsstaat Nederland wordt hiermee opgegeven door de minister van Justitie.

Ik krijg wel gelijk maar daar schiet ik niets mee op. Het opgeven van verkeerde data heet nu een omissie (...). Feit blijft dat deze zaak een aanvang nam in augustus 1997. Het duurt dan tot november 2000 voordat de verdachte gedagvaard wordt. In mei 2001 volgt er een veroordeling. Het vonnis is in april 2004 (...) nog niet betekend. Na 4 februari 2003 is er geen enkele actie meer geweest.

Veroordeelde is tevens veroordeeld tot het vergoeden van geleden schade. Voor R. bv betreft dit een bedrag van f 20.851 en zolang de veroordeling niet definitief is, kan de schade niet verhaald worden. En als de schade dan eindelijk verhaald kan worden over ik weet niet hoeveel tijd nog, zal er echt helemaal niets meer te halen zijn.

(...)

Mijn conclusie: de benadeelde is veroordeeld en de veroordeelde gaat vrij uit. Van het vergoeden van geleden schade door de veroordeelde, daartoe door de Rechtbank veroordeeld is, zal het nimmer komen. De veroordeelde weet hier nog niets van. Het vonnis is niet betekend. En dit gebeurt in de rechtsstaat Nederland. En de minister van Justitie vindt de gang van zaken eigenlijk heel gewoon, want er staan in Amsterdam meer dan 2100 zaken op de signaleringslijst waar men blijkbaar gewoon niets aan doet.

Tegen deze sanctionering van de minister teken ik met kracht beroep aan. Het druist in tegen alle rechtsgevoel. (...) Ik vind het ongehoord dat dit beleid door de minister wordt goedgekeurd. Als er voldoende mankracht is om duizenden burgers die 6 km te hard hebben gereden te achterhalen met een bekeuring, dan moet er ook voldoende mankracht zijn om veroordeelden daadwerkelijk de straf op te leggen die zij gekregen hebben van de rechter. En die mogen daar niet zo maar mee weg komen.

Nadat er twee keer is geprobeerd het vonnis te betekenen, word je niet meer lastig gevallen. Alleen moet je niet via Schiphol reizen. Verder word je eigenlijk niets in de weg gelegd. Het betekenen in de praktijk: er wordt een formulier door TPG Post achtergelaten met de vraag of u een gerechtelijk stuk wilt ophalen aan het postkantoor. En niemand wil dat. Dus gaat het over.

Eindconclusie: ik ben het volstrekt oneens met de minister van Justitie als hij zegt dat het ondoenlijk is om te blijven proberen een gerechtelijk vonnis te betekenen na twee vergeefse pogingen. Bovendien is de procedure via TPG Post, zoals die in de praktijk gevolgd wordt, volstrekt onvoldoende. Als ons rechtssysteem zo werkt, dan werkt het niet. De minister is gewoon verplicht om straffen die door de rechter zijn opgelegd, ten uitvoer te brengen."

I. Nadere reactie minister van Justitie

1. In reactie op een aantal nader door de Nationale ombudsman gestelde vragen deelde de minister van Justitie bij brief van 4 augustus 2004 tenslotte onder meer mee:

"Zoals ik u al eerder heb bericht is in 2001 een paar keer tevergeefs gepoogd het vonnis in persoon te betekenen. Nadat in 2002 was gebleken dat van de veroordeelde een (nieuw) adres bekend was, is vervolgens wederom tweemaal geprobeerd het vonnis te betekenen, helaas eveneens zonder succes.

Naar thans is gebleken, is het niet bij deze pogingen gebleven. Op 6 april 2004 is de veroordeelde geverbaliseerd vanwege het rijden zonder autogordel. Later die dag nadat de politie Amsterdam-Amstelland had geconstateerd dat de veroordeelde gesignaleerd stond, is de politie naar zijn huisadres gereden alwaar de akte van uitreiking om 22.00 uur aan hem in persoon is betekend. De hoofdofficier van justitie te Amsterdam heeft het College van procureurs-generaal bericht dat de veroordeelde de appeltermijn ongebruikt heeft laten verstrijken, zodat het vonnis onherroepelijk is geworden en ten uitvoer zal worden gelegd. Ter inning van de schadevergoedingsmaatregelen worden vonnissen doorgestuurd naar het Centraal Justitieel Incasso Bureau en slachtoffers op de hoogte gesteld.

U heeft mij onder verwijzing naar het arrest van de Hoge Raad van 20 januari 2001, nummer 02058/99 (NJ 2001/243) gevraagd aan te geven hoe het staken van de betekening zonder dat hoeft te zijn gebleken dat de veroordeelde (...) niet meer woont of verblijft op dat adres, zich verhoudt met de in artikel 366 en 366a van het Wetboek van Strafvordering opgedragen taak in het algemeen en het in artikel 6 van het Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden neergelegde recht - voor zowel de verdachte als de benadeelde partij die zich in het strafproces heeft gevoegd - op behandeling van een zaak binnen een redelijke termijn. Daarbij heeft u gewezen op het feit dat de benadeelde partij die zich in het strafproces heeft gevoegd een bij vonnis toegewezen vordering niet eerder ten uitvoer kan leggen dan

nadat het vonnis onherroepelijk is geworden.

De hoofdofficier van justitie te Amsterdam heeft te kennen gegeven dat er gelet op bovengenoemde jurisprudentie te lang gewacht is met het opnieuw doen van een poging het vonnis te betekenen. De Hoge Raad gaat er in genoemd arrest vanuit dat indien een adres van de veroordeelde bekend is minimaal eenmaal per jaar een poging moet worden gedaan het vonnis te betekenen. De hoofdofficier van justitie van het arrondissementsparket te Amsterdam heeft de afdeling organisatieontwikkeling van zijn parket verzocht te onderzoeken op welke praktische wijze aan de voorschriften van de Hoge Raad tegemoet kan worden gekomen.

Het College van procureurs-generaal onderkent de door verzoekster in haar brieven geschetste problematiek. In opdracht van het College van procureurs-generaal buigt de projectgroep 'Versterking rol van het OM bij executie' (onderdeel van het beleidsprogramma Modernisering Sanctietoepassing van mijn ministerie) zich inmiddels over de problematiek van de betekening van vonnissen. Daarbij zal de projectgroep in het bijzonder aandacht besteden aan die gevallen waarin de belangen van benadeelden in het geding zijn, zoals in het geval van verzoekster. De projectgroep heeft de opdracht gekregen voorstellen te doen voor een procedurebeschrijving die in een landelijke regeling van deze problematiek resulteert (op te nemen in de Aanwijzing executie van het College van procureurs-generaal). In het licht van de jurisprudentie van de Hoge Raad zal de projectgroep tot een voorstel voor een procedurebeschrijving moeten komen dat voldoende recht doet aan alle betrokken belangen, in de praktijk eenvoudig uitvoerbaar is en tevens rekening houdt met de schaarse capaciteit bij OM en (parket)politie. Het College verwacht dat de projectgroep in december 2004 met de eerste voorstellen zal kunnen komen. Hierna zal afstemming plaatsvinden met mijn ministerie, in verband met een mogelijke aanpassing van de Aanwijzing executie.

Behoudens de inspanningen van bovengenoemde projectgroep vinden er op korte termijn ook nog andere onderzoeken plaats. Jaarlijks selecteert het Audit Committee van het Openbaar Ministerie een aantal onderwerpen die voorwerp zijn van een 'operational audit'. Dit jaar is de executie van vonnissen, maatregelen en OM-transacties een van de onderwerpen die aan een audit zullen worden onderworpen. In dat kader zal aandacht besteed worden aan het werkproces van geldsomtransacties, lopende vrijheidsstraffen (vrijheidsstraffen opgelegd aan volwassenen/minderjarigen die niet (meer) in voorlopige hechtenis zitten), geldboetes en schadevergoedingsmaatregelen. Dit zijn de belangrijkste executieprocessen waarin het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB) een rol speelt. De eindrapportage van deze audit is in oktober 2004 te verwachten. Naar verwachting zal de problematiek van de betekening van vonnissen - in elk geval met betrekking tot de schadevergoedingsmaatregel als auditonderwerp - ook in de eindrapportage van deze audit aan de orde komen. De resultaten van de audit leveren vervolgens input op voor de voorstellen van de bovengenoemde projectgroep."

Achtergrond

1. HOGE RAAD (Strafkamer) 30 januari 2001, NJ 2001, 243

"4.1. Het middel klaagt dat in deze zaak de redelijke termijn van berechting is overschreden, meer in het bijzonder door het tijdsverloop tussen de datum waarop het bestreden, bij verstek gewezen, arrest is gewezen en de datum waarop die uitspraak aan de verdachte in persoon is betekend. Het middel betoogt dat zulks dient te leiden tot strafvermindering.

4.2.1. Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld (...). Voorzover art. 6, eerste lid, EVRM (Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden; N.o.) de behandeling van strafzaken door de rechter binnen een redelijke termijn voorschrijft, strekt het ertoe te voorkomen dat een verdachte langer dan redelijk is zou moeten leven onder de dreiging van een (verdere) strafvervolging. Ook het voorschrift, vervat in het eerste lid en de eerste volzin van het derde lid van het hier toepasselijke art. 366 (oud) Sv (Wetboek van Strafvordering; N.o.), dat in de daar bedoelde gevallen een mededeling van een bij verstek gewezen uitspraak zo spoedig mogelijk aan de verdachte wordt betekend, strekt daartoe. Het in art. 366, tweede lid (oud) Sv vervatte voorschrift, inhoudende dat betekening van de verstekmededeling, in gevallen als daar bedoeld, geschiedt door uitreiking aan de verdachte in persoon, strekt ertoe te bereiken dat - behoudens aanwending van het desbetreffende rechtsmiddel - de bestreden uitspraak (...) ten uitvoer kan worden gelegd en dat de door de rechter (...) vastgestelde proeftijd (...) zal ingaan.

4.2.2. Voor de beantwoording van de vraag of in de fase van de berechting gelegen tussen een bij verstek gewezen uitspraak en de datum van het daartegen ingestelde rechtsmiddel de redelijke termijn is overschreden, is in de eerste plaats van belang of het Openbaar Ministerie de nodige voortvarendheid heeft betracht om de uitspraak ter kennis van de verdachte te brengen. (...) Voorts dient bij de beantwoording van genoemde vraag het volgende in aanmerking te worden genomen. Een verdachte, die, kennis dragende van een tegen hem ingestelde vervolging, nalaat op de voorgeschreven wijze opgave te doen van zijn verhuizingen en/of geen in het maatschappelijk verkeer gebruikelijke voorzieningen treft om te bereiken dat hij kennis krijgt van voor hem bestemde stukken die zijn achtergelaten dan wel verzonden aan het adres alwaar hij vroeger woonachtig was of stond ingeschreven en/of nalaat zich op de hoogte te stellen van de inhoud van zodanige door hem ontvangen berichten dan wel daarop niet reageert, tengevolge waarvan de inspanningen van het Openbaar Ministerie om de uitspraak te zijner kennis te brengen, zonder resultaat blijven, kan zich niet met vrucht beroepen op schending van de hiervoor genoemde verdragsbepaling.

(...)

4.3. Uit de stukken blijkt, voorzover voor de beoordeling van het middel van belang, het volgende:

(I) Het bestreden arrest dateert van 29 november 1996;

(II) op 21 maart 1997 is tevergeefs getracht de mededeling van die uitspraak aan de verdachte uit te reiken op het adres waar deze als ingezetene stond ingeschreven in de basisadministratie persoonsgegevens, met achterlating van een bericht van aankomst. Omdat het stuk niet door de verdachte is afgehaald, is het teruggezonden aan de afzender;

(III) op 3 september 1997 is getracht de verstekmededeling uit te reiken aan genoemd adres, waar de verdachte toen echter - sedert één week - niet meer bleek te wonen;

(IV) op 31 oktober 1997 is tevergeefs getracht de verstekmededeling aan de verdachte uit te reiken op het - nieuwe - in de basisadministratie persoonsgegevens vermelde adres van de verdachte, met achterlating van een bericht van aankomst. Omdat het stuk niet door de verdachte is afgehaald, is het teruggezonden aan de afzender;

(V) op 15 april 1998 is opnieuw tevergeefs getracht de verstekmededeling aan genoemd

(...)adres uit te reiken. De daarvan opgemaakte akte houdt in dat die uitreiking niet heeft kunnen plaatsvinden omdat 'volgens mededeling van degene die zich in het huis bevond de geadresseerde daar niet woont of verblijft';

(VI) op 24 april 1998 is verzocht de verdachte op te nemen in het opsporingsregister van de Centrale Recherche Informatiedienst;

(VII) op 19 oktober 1999 is aan de verdachte in persoon mededeling gedaan van de bestreden uitspraak. (...)

4.4. De hiervoor onder 4.3 weergegeven gang van zaken leidt tegen de achtergrond van

hetgeen hiervoor onder 4.2 is vooropgesteld, tot het volgende oordeel. Niet kan worden gezegd dat de vertraging die is opgetreden vanaf de datum waarop de bestreden uitspraak is gewezen tot de datum waarop opnemings van de verdachte is verzocht in het opsporingsregister (24 april 1998) valt toe te rekenen aan het Openbaar Ministerie, in aanmerking genomen de pogingen die het Openbaar Ministerie heeft verricht om de uitspraak aan de verdachte bekend te maken. In dat tijdvak is van overschrijding van de redelijke termijn dus geen sprake geweest. Nu niet blijkt dat binnen een jaar na genoemd verzoek tot opnemings in het opsporingsregister is getracht de verstekmededeling aan de verdachte - die in die periode stond ingeschreven in de basisadministratie persoonsgegevens van de gemeente Haarlem - uit te reiken in persoon (...) komt de

vertraging die is opgetreden tussen 24 april 1999 en 19 oktober 1999 voor rekening van het Openbaar Ministerie, zodat met die periode de redelijke termijn van berechting is overschreden. Het middel is dus in zoverre gegrond."

2. Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden

"Artikel 6

1. Bij het vaststellen van zijn burgerlijke rechten en verplichtingen of bij het bepalen van de gegrondheid van een tegen hem ingestelde vervolging heeft een ieder recht op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak, binnen een redelijke termijn, door een onafhankelijk en onpartijdig gerecht dat bij de wet is ingesteld."

3. Wetboek van Strafvordering

"Artikel 366

1. De officier van justitie doet de mededeling van het vonnis dat de beslissing van de rechtbank (...) bevat en dat buiten de aanwezigheid van de verdachte is uitgesproken, zo spoedig mogelijk aan hem betekenen.

2. Deze mededeling wordt niet gedaan

- a. aan de verdachte aan wie de dagvaarding of aan wie de oproeping voor de nadere terechtzitting na schorsing van het onderzoek voor onbepaalde tijd, in persoon is betekend,
- b. aan de verdachte die op de terechtzitting of op de nadere terechtzitting aanwezig is geweest,
- c. indien zich anderszins een omstandigheid heeft voorgedaan waaruit voortvloeit dat de dag van de terechtzitting dan wel die van de nadere terechtzitting de verdachte tevoren bekend was.

(...)

Artikel 366a

1. In geval artikel 14a (...) van het Wetboek van Strafrecht is toegepast, kan vanwege het Openbaar Ministerie aan de verdachte aanstonds na de uitspraak op de terechtzitting een mededeling in persoon worden uitgereikt. De mededeling houdt in de straf waartoe de verdachte is veroordeeld, (...) en de datum van de ingang van de proeftijd, indien de verdachte afziet van het instellen van een rechtsmiddel.

2. Indien van het vonnis op grond van artikel 366, tweede lid, geen mededeling behoeft te worden gedaan en indien artikel 14a (...) van het Wetboek van Strafrecht is toegepast, wordt de mededeling bedoeld in het eerste lid, aan de niet op de terechtzitting waarop de uitspraak wordt gedaan verschenen verdachte toegezonden over de post. Deze toezending geschiedt ook indien de uitreiking in persoon, bedoeld in het eerste lid, niet heeft plaats gevonden.

3. In alle overige gevallen wordt de mededeling, bedoeld in het eerste lid, aan de verdachte in persoon betekend."

4. Wetboek van Strafrecht

"Artikel 14a

1. In geval van veroordeling tot gevangenisstraf van ten hoogste een jaar, tot hechtenis, vervangende hechtenis daaronder niet begrepen, tot taakstraf of tot geldboete, kan de rechter bepalen dat de straf of een gedeelte daarvan niet zal worden tenuitvoergelegd.

2. Ingeval van veroordeling tot gevangenisstraf van meer dan een jaar en ten hoogste drie jaren kan de rechter bepalen dat een gedeelte van de straf, tot ten hoogste een derde, niet zal worden tenuitvoergelegd.

3. De rechter kan voorts bepalen dat opgelegde bijkomende straffen geheel of gedeeltelijk niet zullen worden tenuitvoergelegd."